

# OMTALE AF INSTITUT FOR DESIGNS INDSPIL TIL BUDGETFORSLAG 2022

---

## INSTITUT FOR DESIGNS BIDRAG TIL UiBs STRATEGISKE OMRÅDER

Institut for Design bidrager til UiBs strategiske områder ved at fokusere på en udbygning af forskningen. Design er i sig selv et formidrende fag – nye tanker og idéer formidles materiel, immaterielt og digitalt gennem design. Institutt for Design vil med KU-forskning være en *kompetenceinstitution* – både i forhold til andre institutioner, internationalt – og for den nære omverden.

Særligt indsatsområdet *Klima og energi*, samt *Globale samfundsudfordringer* er Institutt for Design stærk optaget af. Institutt for Design bidrager ligeledes til den del af UiBs strategi, der vedrører *dialog, formidling og digital formidling*. Institut for Design uddanner og forsker bl.a. i social interaktion og kommunikation og har fokus på digital interaktion. Som et eksempel herpå skal nævnes, at en ph.d.-stilling i Virtual Reality i skrivende stund er ved at blive besat. Ligeledes er en tværfaglig ph.d. stilling mellem Kunst og Design, med fokus på netværksdannelse og digitalitet ved at blive besat. Siden sidste budgetindspil er også en forsker i interaktionsdesign tiltrådt.

Instituttet ønsker at drive med forskningsbaseret undervisning og lade de studerende i videst muligt omfang deltage i forskningen, så eksperiment og innovation bliver opøvet samtidig med de basale færdigheder. Derved skaber vi *attraktive kandidater*. Det er unikt, at vi i Norge har kunstnerisk forskning på lige fod med anden forskning. Vi vil være *ledende indenfor kunstnerisk designforskning* og udnytte den mulighed, dette giver for at udvikle nye perspektiver på samfundsmæssige udfordringer.

## VIGTIGE MÅL FOR INSTITUT FOR DESIGN

- 1) At være dagsordensættende i forhold til udvikling af designfeltet i en kunstnerisk og samfundsorienteret kontekst
- 2) At Institut for design bidrager til forskning indenfor vigtige områder som bærekraft, helse og ulighed på baggrund af kunstnerisk udviklingsarbejde.
- 3) At bevare den nære kontakt til materialitet, eksperiment og form og at være up-front i forhold til designmetode, designfilosofi, brugerorientering og teknologi.
- 4) At forskningsmiljøerne bliver markant udbygget og forbedret. Det skal styrkes gennem nye rekrutteringsstillinger, ansættelser, netværksarbejde og bedre profilering af og støtte til eksisterende og kommende forskning.
- 5) At videreudvikle og kommunikere en skarp profil
- 6) At få flere kvalificerede ansøgere

Instituttet vil arbejde for at målene nås gennem at bruge ressourcerne, vi har på en hensigtsmæssig måde. Det indebærer konkret, at kræfterne må samles omkring definerede indsatsområder. Der vil være forøget fokus på relation mellem undervisning og forskning og oprettelse af

forskningsprojekter, der adresserer ovenstående mål. Dette arbejde er i fuld gang, og har bl.a. affødt to veludviklede DIKU ansøgninger, hvor flere ansatte er gået sammen og eksternt netværk er etableret. I efteråret sendes to ansøgninger afsted og vi har positiv forventning om, at mindst én af dem kommer igennem.

For at Institutt for Design kan bidrage til UiBs satsningsområder og nå egne mål, er det ligeledes nødvendigt, at værkstedsfaciliteter løbende holdes opdateret, og at infrastrukturen og støttefunktioner på fakultetet i øvrigt fungerer hensigtsmæssigt.

### **OMTALE AF EGEN TOTALØKONOMI PÅ KORT SIGT**

På kort sigt ser økonomien udmærket ud. Pt. er det svært at vide, hvad det økonomiske resultat af corona-situationen betyder. Der er i løbet af 2021 opstået problemer med at besætte stillinger. En del midler går i høsten 2021 til vikarer og her vil underforbrug nivelleres.

På kort sigt og bagudrettet kan det se ud som om instituttet ikke bruger budgettet. Men flere ting end de ubesatte stillinger gør sig gældende. Afgangsudstillinger på MA og BA er blevet aflyst, rejseaktivitet har nærmest ikke eksisteret, og der er sparet penge på censorer, da eksamen har været afholdt digitalt. Dette har givet besparelse, men det er ikke varige besparelser, da disse aktiviteter i en normal situation – når corona slipper taget i samfundet – er strengt nødvendige for uddannelsen og forskningen.

### **OMTALE AF EGEN TOTALØKONOMI PÅ LÆNGERE SIGT SAMT VURDERINGER AF ÆNDRINGER I RAMMEBUDGETTET**

#### Driftsbudget

De sidste år har instituttet på opfordring skåret mange gange på driftsbudgettet. Sidste år blev budgettet skåret med 400.000 kr. Dette kan ikke fortsætte, hvis kvaliteten af uddannelsen skal opretholdes. Et enkelt sted vil der eventuelt være mulighed for en nedskallering; det gælder udgifter til censurering, der på instituttet samlet set er budgetteret til NOK 380.000. Når vi ikke i år foreslår at budgettere med mindre, er det fordi en nedskallering vil betyde, at opgaven, censorerne skal udføre må revurderes. Det indebærer præcision af, hvad eksamensstuderer skal aflevere, således at arbejdsmængden for censorerne nedbringes. Dette spørgsmål vil blive taget op i programstyret i det kommende år.

Institutledelsen ser kun ganske få muligheder for at skære i driftsbudgettet.

#### Stillingsressourcer

Da det i det forløbne år er afklaret, at Instituttet skal køre videre med de stillingsressourcer det blev "født" med i 2017, og da dette nu er indskrevet i stillingsressourceregnskabet, ser vi ingen grund til at omtale dette punkt.

Ønsker man alligevel at spare på stillingsressourcerne fra centralt hold, er det vores overbevisning, at uddannelsen og forskningen komme til at mangle soliditet. Institut for Design er allerede det institut på fakultetet, hvor underviser/student ratioen er størst (flest studerende pr. forsker/underviser). En yderligere nedskæring af lønmidler vil ændre uddannelsens karakter væsentligt, ligesom tæt opfølgning af studenter, specialområder og vigtige faglige aspekter er i fare for at blive nedlagt eller forsvinder.

#### Rekrutteringsstillinger

Budgetindspillet angiver, at der langsomt tilføres flere ph.d. midler. Dette håber vi kan finansieres gennem tilførte midler fra UiB. En øgning af rekrutteringsstillingerne vil give forbedret undervisning og vil brande KMD, f.eks. ved udbredelse af opslag og ved øget internationalt netværk gennem aktiviteter. Det vil ligeledes i længden betyde, at vi vil være i stand til at øge optaget, da flere undervisningsressourcer tilføres med de 25% pligtarbejde.

### **INSTITUTTETS VURDERING AF BOA INDTÆGTSKILDER**

Designthinking. Et velfungerende eksternt samarbejde som tænkes fortsat.

DIKU ansøgninger. Vi forventer at mindst én ansøgning får støtte.

Sommerskole. Sidste års budgetindspil skitserede en ide til oprettelse af sommerskole. Vi finder stadigvæk at dette er en mulig indtægt, men vil sætte den på hold indtil coronatiden er ovre og til ny institutleder er på plads.

### **INDSPIL TIL ØREMÆRKEDE MIDLER, BYGNINGER OG UDSTYR**

#### Printcenter med opgraderede print- og færdiggørelsesfaciliteter

Dette blev også fremført i budgetindspil 2021. Vi er vidende om, at dette værksted er med i overvejelserne om at ombygge 3. sal. For at understrege, at dette ikke må gå i glemmebogen, gentages argumentet fra indspil til budget for 2021 her:

*Det er meget glædeligt, at studerende på KMD har adgang til at lære gamle trykteknikker på et bemandet værksted. Men i 2020 skal vi også være i stand til at give studerende erfaringer med moderne grafiske produktionsformer.*

*Et samlet printcenter bør etableres. Eksisterende værksteder og udstyr indenfor fotografi, plotter, tekstilprint, riso samles i centeret. Der vil være ny-investeringer i diverse printfaciliteter, folioskærer og udgifter til digitale løsninger, der gør det enkelt at betjene centeret.*

*Centeret giver (også) mulighed for kompendieproduktion, bogindbinding, print af bannere, plakater m.v. til gavn for studerende på visuel kommunikation, på instituttet og til gavn for hele fakultetet. På sigt vil det være muligt at få indtægter gennem centeret, hvis tjenesten tilbydes andre dele af UiB.*

*Pt. er der adgang til et ubemandet rum, hvor enkelte printfaciliteter findes. Dette skal udbygges betragteligt og bemanded med en overingeniør med viden om digital print, papirkvaliteter, hvordan man farvestyrer og sender til tryk m.v..*

#### VR-værksted

Institut for Design forventer, at et PKU-projekt med fokus på VR kommer igennem næste år. Ligeledes har vi en ph.d. stilling indenfor området. Der er i det forløbne år blevet etableret netværk mellem overingeniører på fakultetet og fagansatte forskere på Kunstakademiet og Institutt for design. Eksterne interessenter, som eksempelvis Infomedia, har været med i drøftelserne vedrørende satsning på VR.

I dette budgetår er en del af de ekstra midler, instituttet er blevet tildelt fra fakultetet, blevet brugt til at indkøbe basalt VR udstyr, der supplerer eksisterende udstyr, indkøbt på Instituttets eget driftsbudget. Det er således et område vi satser på at udvikle. I herværende budgetindspil er der foreslået afsat midler til at PC værkstedet omlægges til VR og at hardware her må opgraderes.

Budgetindspillet foreslår dækning af udgifter til 4 permanente og 2 mobile VR stationer. Der er udarbejdet overslag til udgifter, se bilag: *VR startup Budget*.

#### Udvidelse af muligheder for anvendelse af digital teknologi til objekt- og møbeldesign

Værkstedsområdet tilføres teknologisk 3D-strik software, hardware og faciliteter til at fremstille modeller, baseret på teknologien. Dette skal udvikle forskning og undervisning i nye formgivningsprincipper indenfor møbeldesign i et bærekraftsperspektiv. Se bilag, *3D strikking* og link, der omtaler teknologien: <https://www.nrk.no/mr/tror-ny-strikke-teknologi-kan-revolusjonere-industrien-1.13677545>

Der har været afholdt møde mellem ansatte med interesse i og kompetence indenfor teknologien, Svein-Petter Knudsen og Ørjan Djønne, aftroppende institutleder, Anette Højlund og leder af værkstederne, Heine Bringe. Her blev strategien for udvikling af værkstedet drøftet i relation til den omtalte teknologi. Er det et sted, der skal satses på? Man kom til enighed om, at det var et relevant satsningsområde, og at de udfordringer, der ville opstå (plads, oplæring af overingeniører m.v.) må kunne løses. Desuden var der på mødet en begrundet formodning om, at også ansatte og studerende fra Kunstakademiet ville være interesseret i teknologiens muligheder, og også at der tillige kan opstå synergi mellem tekstil- og modelværkstedet gennem investeringen.

Software og hardware beløber sig til knap 300.000. Selve maskinen, hvormed prototyper kan fremstilles beløber sig til 800.000. Der var enighed om, at med den materialenære tilgang, vi vil fremme, er det ønskeligt, at vi ikke kun råder over den digitale del, men også den fermstillingsmæssige del, hvormed prototyper komme til verden og testes.

#### Udvidelse af bygningens areal gennem indføring af halv etage på 4. sal

Som sidste års budgetindspil indeholder dette indspil også et forslag om at tilføje bygningen kvadratmeter ved at indføre en ekstra halv etage på 4. sal. Siden sidste oplæg har instituttet har på eget initiativ finansieret et skitseoplæg. Dette er gået videre i brugerudvalget og har været

igangsætter for, at også Kunstakademiet støtter forslaget og foreslår en egen udvidelse af deres allokerede areal. Tegninger er nu, sammen med tegninger af ombygning af 3. sal, til vurdering og budgetlægning hos Statsbygg.

Ved at nævne dette endnu en gang ønsker vi at understrege behovet. Med tilførsel af dækket vil arbejdsmiljøet for de ansatte, som ikke får dagslys ind i deres arbejdsrum, blive væsentligt forbedret, og der vil kunne tilføres nye studiepladser. Skitsen tager hensyn til dette. Citat fra sidste års indspil:

*Instituttet har med de to nye studiepladser på MA måttet sande, at grænsen for, hvor mange arbejdspladser vi kan etablere i de tildelte arealer, er nået. Alle sociale områder er nedlagt og arbejdsborde, hvor man kan samles, er væk. Det er ikke kun pga. corona – det er også pga. manglende plads. Vi kan ikke modtage flere studerende – hverken på BA eller MA, hvis ikke denne situation løses. I lyset af ovenstående foreslår Instituttet, at de planer, der har været om at ombygge et areal på 4. etage (indskyde dæk/hems) gennemarbejdes med henblik på, at en ombygning kan finde sted i sommeren 2021. De ca. 200 m<sup>2</sup> (?) bygningen bliver tilført derigennem, vil give mulighed for større optag og for en forbedring af undervisningsformerne, idet der kan arbejdes mere fleksibelt med at sprede arbejdsstationerne, lave opslagstavler, enkelte loungeområder m.v. Hvis pladsproblemer løses og instituttet får mere kvalificerede ansøgere er vi meget opsatte på at udvide optaget. Særligt på Møbel og Rum/Interiørdesign vil det være aktuelt, idet holdstørrelsen er langt mindre end på Visuel Kommunikation.*

#### Overdække af værkstedsgård

I drøftelserne af budgetindspil med institutrådet er det blevet foreslået, at en enkel måde at tilføre bygningen mere areal, er ved at overdække værkstedsgården. Det vil meget enkelt løse det problem, at der savnes plads til større eksperimenterende projekter, der ikke kan rummes i værkstederne pt. De studerendes studieplads er begrænset til arealet omkring et arbejds-/tegne-bord. Værkstederne er centreret om brug af maskiner, ikke om selve de fysiske frembringelser. Og i Øvre Hal er der mange hensyn at tage (til gulvet eksempelvis), ligesom hallen ligger langt fra værkstederne. Ved at have et stort rum, hvor man på en anden måde, end man kan i Øvre Hal, kan udfolde materialeeksperimenter 1:1 og producere mock-ups i stor skala, vil uddannelsen tilføres betydelig didaktisk kvalitet og den materialenærhed, vi ønsker at fremme, vil understøttes. Forskningen vil ligeledes få nye muligheder. Det er vores forventning, at også Kunstakademiet vil kunne drage stor nytte af arealet.

## **STUDIEPLADSER**

Instituttet blev tilført to nye studiepladser på MA-uddannelsen fra efteråret 2020. Vejledning af disse varetages af fast tilknyttede undervisere, hvilket givet et ekstra pres på disse.

Instituttet har med de to nye studiepladser måttet sande, at grænsen for, hvor mange arbejdspladser vi kan etablere i de tildelte arealer, er nået. Alle sociale områder er nedlagt og arbejdsborde, hvor man kan samles, er væk. Det er ikke kun pga. corona – det er også pga. manglende plads. Vi kan ikke modtage flere studerende – hverken på BA eller MA, hvis ikke denne situation løses. Se ligeledes punktet, ”Dedikeret kommunikationsarbejde”, nedenfor.

## INDSPIL I FORHOLD TIL DISPONERING AF FAKULTETETS TOTALE BUDGETRAMME

Da opdraget i forhold til instituttets indspil til budget nævner, at det må overvejes, hvorledes de midler, der er til rådighed, bruges bedst muligt, følger her nogle indspil, der adresserer fakultetets stillings-ressource prioriteringer.

I brev om budgetindspil står der at forslag til nye stillinger ikke har interesse. Vi drister os alligevel til at fremføre følgende indspil, som f.eks. finansieres gennem at omfordele stillingsmidler mellem fakultetet og instituttet.

### Instituttet for design tilføres en 100% stilling

Denne person skal fungere som institutkoordinator og lederstøtte. Stillingen kan varetage posten som undervisningsleder og derved frigøre undervisere fra denne post. Personen, der bestrider denne stilling, skal referere til og arbejde tæt sammen med institutlederen, aflaste denne og være bindeled mellem undervisere og institutleder samt institutleder og fakultetsadministration i de mange processer, institutlederen skal holde tag i.

Baggrund: Kvaliteten instituttets interne administration bør sikres. Institutleder må aflastes for at kunne tage sig af strategisk udviklingsarbejde, kommunikation og netværksdannelse. Dette hindres i dag af en strøm af praktisk-administrative opgaver. Samtidig skal kvaliteten af undervisningen sikres gennem en aflastning af de ansattes administrative opgaver.

Instituttets forskere bruger samlet set en stor del undervisningstid til at bestride diverse hverv, der vedrører administrative opgaver. Der er på arbejdsplaner afsat en fast sum timer til hver som henholdsvis undervisningsleder / forskningsleder / nestleder / programstyreleder / medlem af Institutråd / medlem af programstyre / medlem af optagelsesudvalg / medlem af forskningsudvalg. Tilsammen bruges der 2168 timer på opgaverne, svarende til 2,8 underviserstilling (en 100% stilling har 780 undervisertimer pr. år), svarende til 15,5% af den samlede tid til undervisning (14.000 arbejdstimer). Herudover er der en del administrative opgaver tilknyttet hvervet som emneansvarlig.

Da instituttet er det mindste på UiB, bruger det en meget høj procentdel af undervisningstid på disse hverv. På større institutter på KMD er opgaverne de samme, men procentdelen som følge af bemanningen tilsvarende mindre. På Instituttet for Design bliver der derfor mindre tid til undervisning end på andre institutter. Det betyder, at vi ikke kan opretholde samme undervisningskvalitet som andre institutter. Konsekvensen kan også være, at ansatte bruger af deres forskningstid til undervisning for at sikre kvaliteten. Dette er ikke hensigtsmæssigt. Ved at aflaste underviserne og styrke ledelsen på instituttet er det vores klare forventning, at kvaliteten højnes, både på undervisning, forskning, drift, kommunikation og strategisk ledelse.

Stillingen som institutkoordinator og lederstøtte skal:

- udøve daglig administrativ støtte til institutleder
- have ansvar for koordinering og overordnet kalenderplanlægning af undervisning
- administrere og koordinere årshjul for instituttet
- utforme, igangssetting og følge op på rapporter og strategier
- forberede og gennemføre arrangementer på institutt og fakultet
- bidrage til instituttets kommunikationsaktiviteter, internt og eksternt
- have ansvar for instituttets mødeplaner og opfølgning af møder
- deltage i planlægning og gennemførelse af processer, knyttet til rapportering, strategi, organisationsudvikling med mere

Nogle af ovennævnte punkter dækkes af nuværende ansatte. Men i praksis er støtten i det nuværende system sporadisk og fragmenteret, idet den deles mellem mange. Aftroppende institutleder og fungerende institutleder opfordrer til, at hele støttesystemet og det ressourceforbrug, der går til de mange hverv, ansatte har, gentænkes.

#### Dedikeret kommunikationsarbejde

Instituttet ønsker konkret og dedikeret støtte til at opjusteres og opdatere instituttets kommunikation på fakultetets hjemmeside. Hvis kvaliteten af studiet skal hæves, kræver det også, at vi har et meget større felt af kvalificerede ansøgere, både til BA- og MA-uddannelserne, hvorfor vi finder, at fakultetet skal prioritere midler til vores eksterne kommunikation højt. Instituttet ønsker ikke nye studiepladser for enhver pris; vi ønsker de rette ansøgere til studiepladserne, og vi ønsker god og præcis kommunikation om studiet.

#### IT assistent til MAC-lab

Fakultetet bør vurdere hvorledes MAC-lab kan drives af en overingeniør. For øjeblikket finansierer Instituttet for Design driften af MAC-lab, idet en af vores undervisere har ansvaret for diverse praktiske ting og ad-hoc problemløsning. Dette arbejde ligger ud over det ansvar, man som fagansvarlig for værksteder normalt har på fakultetet. Den tid, den pågældende bruger på at vedligeholde MAC-lab, går fra undervisningen og dermed fra kvaliteten af uddannelsen.

Anette Højlund

Ashley Booth

Bergen d. 16. august 2021

Tabell 1: Budsjettramme 2022-2025

	Budsjettforslag 2022	Budsjettforslag 2023	Budsjettforslag 2024	Budsjettforslag 2025	Prioritet	Finansiering	Kommentarer
<b>Instituttets rammebudsjett (annuum):</b>							
<i>Forslag til endring (reduksjon) i stillinger</i>							
Reduksjon av vikar bruk							Flere vikarer opplever forsinket utbetaling av lønn (oppitt et år) og lang ventetid for å få kontrakt. Dette medvirker til at det er flere som vil ikke arbeide for oss...
<i>Forslag til endring (reduksjon) i driftsaktiviteter</i>							
Reduksjon av kostnader til Personalsamlinger og reiser	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000			
<i>Forslag til inntekter (ikke BOA her)</i>							
<b>Sum forslag endringer i instituttets ramme</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>	<b>-60 000</b>			<b>0</b>

	Budsjettforslag 2022	Budsjettforslag 2023	Budsjettforslag 2024	Budsjettforslag 2025	Prioritet	Herav egen finansiering	Kobling til UIB strategi, kommentarer
<b>Ørmerkede midler:</b>							
<b>Sum forslag ørmerkede midler</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>			<b>0</b>

	Budsjettforslag 2022	Budsjettforslag 2023	Budsjettforslag 2024	Budsjettforslag 2025	Prioritet	Herav egen finansiering	Kobling til UIB strategi, kommentarer
<b>Rekrutteringsstillinger</b>							
Stipendiat 1 tilknyttet Laboratoriet for Objekt, Rum og Materialitet	345 000	690 000	690 000	690 000			Design skal utvikle et ledende kunstnerisk design-forskningsmiljø og dermed understøtte UIB's hovedsprioriteringer. Det krever opprioritering av kritisk masse i forskningsmiljøet. Ph.d. studerende bidrager med nyeste vitenskapsutvikling. Denne går inn i undervisningen og skaber attraktive kandidater (UIB strategisk mål)
Stipendiat 1 tilknyttet Laboratoriet for Visualitet, Interaksjon og Fortælling	345 000	690 000	690 000	690 000			
Stipendiat 2 tilknyttet Laboratoriet for Objekt, Rum og Materialitet		345 000	690 000	690 000			
Stipendiat 2 tilknyttet Laboratoriet for Visualitet, Interaksjon og Fortælling		345 000	690 000	690 000			
Stipendiat 3 tilknyttet Laboratoriet for Objekt, Rum og Materialitet			345 000	690 000			
Stipendiat 3 tilknyttet Laboratoriet for Visualitet, Interaksjon og Fortælling			345 000	690 000			
<b>Sum forslag rekrutteringsstillinger</b>	<b>690 000</b>	<b>2 070 000</b>	<b>3 450 000</b>	<b>4 140 000</b>			<b>0</b>



Tabell 2: Budsjettforslag for BOA-inntekter ved KMD

Pågående BOA-prosjekter	Finansieringskilde	Beskriv/spesifiser	Oppstart	Varighet	Budsjett 2021 Inntekter	Budsjett 2022 Inntekter BOA	Budsjett 2023 Inntekter	Budsjett 2024 Inntekter	Budsjett 2025 Inntekter	Instituttets egenandel 2022	Herav frikjøp (hvem og %)	Prosjektets totalkostnad
102196 Meltzer Gave KMD 2020	Andre				95 180	23 796						
102201 Design Thinking	Andre				514 184							
102202 Illuminating the Non-representable	Andre				1 924 674	1 656 586	1 416 336					
102204 Universell utforming	Andre				26 651							
102809 Meltzer Gave 2021 KMD	Andre				179 000							
102922 Meltzer prosjektstipend 2021 KMD	Andre				15 000							
102025 VARCITIES	EU				155 329	159 722	29 379					
102205 The Picto Theatre	NFR				-16 749							

**Tabell 3: Innspill om støtte til investeringer, større utstysbehov**

Tekst	År	Budsjettbehov kr	Egenandel kr	Totalbeløp	Kommentar	Prioritet	U/F*
VR pc oppgraderinger	2022	200 000	61 500	261 500	Oppgradering av PC lab til VR redigerings lab. With this setup we are rigging the pc lab to become a dedicated room for 4 permanent and 2 mobile complete VR stations, in addition to optimizing 6 workshop machines in the medialab for production and courses related to VR/AR	3	
Print senter/verkstad etableres (budgettal usikkert)	2022	120 000		120 000	Et samlet printsenter etableres. Eksisterende verksteder og utstyr indenfor folieskjære, plotter, riso samles i centeret. Senteret også tilrettelegges for kompendieproduksjon, bokindbinding m.v.	1	
Digital utstyr løpende vedligehold og oppgradering. Software lisens	2022	110 000	100 000	210 000		2	
3D skrikking og teknologi	2022	1 100 000		1 100 000		4	
				0			
				0			
				0			
				0			
Sum		1 530 000	161 500	1 691 500			

\*Undervisningsutstyr (U) eller forskningsutstyr (F)

**Tabell 4: Prioriterte forslag vedrørende bygg, ombygginger m.m.**

Tiltak	År	Budsjettbehov kr	Egenandel k	Totalbeløp	Ferdigstillelse	Prioritet
Printsenter	2022	100000?		#VALUE!	2 022	1
Kontor og undervisningsplasser	2022	?		#VALUE!	?	2
				0		
Overbygging av verkstedsgården	2022	?		#VALUE!		
				0		
				0		
				0		
Sum		-	-	#VALUE!		

**Tabell 2: Studieplasser**

Nye studieplasser, type studieplasser	Antall	Kategori	Oppstartsår	Varighet (i år)

Endring studieplasser, type endring	Antall	Kategori	Endringsår

### **3D Strikking.**

3D strikkemaskiner behandler en rekke materialer til tekniske tekstiler for et stort bruksområde. Naturlige fibre, syntetiske fibre, glass- og karbonfibre, mineralfibre, elastan og til og med metalliske (ledende) fibre brukes i denne prosessen.

Den store fordelen med tekniske strikkede stoffer ligger i den enorme fleksibiliteten og stabiliteten til produktene som er laget.

Innenfor et strikket produkt kan både fleksible og ufleksible områder innlemmes.

For eksempel kan en optimalt tilpasse en polstring til møbel etter kroppen som skal støttes for økt komfort uten bruk av oljebaserte skumprodukter: med faste deler der stabilitet er nødvendig og lette områder for pusteevne og elastisitet er viktig.

3D-strikkede produkter er produsert i ett stykke og trenger derfor ingen sømmer - noe som er veldig positivt både i produksjon og et friere formuttrykk.

Man vil også kunne designe møbler med færre komponenter enn hva man vanligvis bruker i dagens produksjon, da tekniske strikkede stoffer kan inneholde flere funksjoner som er bærende og støttende. Et eksempel på dette kan man se i stolen Slow chair av produsenten Vitra designet av Ronan og Erwan Bouroullec.

Fra et miljøperspektiv skiller også 3D strikketeknologi seg ut. Svært lite avfall opprettes, produksjonsprosessen blir kortere, ettersom blant annet skjæring og sying utelates fra prosessen, og som et resultat reduseres den totale produksjonstiden og risikoen for feil samt at man kan produsere etter behov og unngå overproduksjon.

Teknologien legger også til rette for en lokalproduksjon da polstringen kan produseres lokalt der den selges.

For å støtte opp under denne bærekraftige teknologien er industrien helt avhengig av at fremtidens designere kan være med å lede vei i denne utviklingen.

Det viktigste verktøyet og grunnplattformen er Design og programmerings anlegget Apex 4. Med dette kan studentene lære og eksperimentere hvilke muligheter som ligger i teknologien. Man kan også inngå samarbeid med eksterne institusjoner for å strikke ut prototyper.

Designprogrammet inkl. hardware ligger på ca. 290.000, - NOK.

Maskinene ligger på en pris fra 800.000, - og opp til 1,5 mill.

item	#	pris	total pris (med mva)	
3090	6	17000	NOK 102 000,00	<a href="https://www.komplett.no/produ">https://www.komplett.no/produ</a>
3080	4		NOK 68 000,00	<a href="https://www.komplett.no/produ">https://www.komplett.no/produ</a>
link cable	4	1000	NOK 4 000,00	<a href="https://www.komplett.no/produ">https://www.komplett.no/produ</a>
pcie usb c card	4	369	NOK 1 476,00	<a href="https://www.komplett.no/produ">https://www.komplett.no/produ</a>
pcie 10gb rj45 card	4	3500	NOK 14 000,00	<a href="https://www.dustin.no/product/">https://www.dustin.no/product/</a>
htc vive pro 2 kit	2	18500	NOK 37 000,00	<a href="http://www.komplett.no/">www.komplett.no/</a>
atx psu 1000w	10	1600	NOK 16 000,00	<a href="https://www.dustin.no/product/">https://www.dustin.no/product/</a>
cat6 cable	2	300	NOK 600,00	<a href="https://www.komplett.no/produ">https://www.komplett.no/produ</a>
cat6 cable	2	200	NOK 400,00	<a href="https://www.komplett.no/produ">https://www.komplett.no/produ</a>
LAN rj45 ports	4	1500	NOK 6 000,00	estimation depends on the contr
windows 10 pro licence	6	2000	NOK 12 000,00	<a href="https://www.komplett.no/produ">https://www.komplett.no/produ</a>
			NOK 261 476,00	

Notes: we're saving on the headstes because DESIGN is buying oculus headsets (2 instead of 6)

LAN ports price may vary depending on the electrician installing

GPU price may vary depending on the market price volatility

IT machines needs minor tweaks (all pci card)

With this setup we are rigging the pc lab to become a dedicated room for 4 permanent and 2 mobile comple

[ct/1168593/gaming/gaming-utstyr/vr/vr-tilbehoer/oculus-link-kabel-til-vr-briller-5-m-vr-for-pc?chan](#)  
[ct/1133801/datautstyr/pc-komponenter/hovedkort/tilbehoer/st-lab-pcie-30-usb31-2-port-type-c](#)

[ct/852456/datautstyr/progravare/operativsystem/microsoft-windows-10-pro-64-bit-oem](#)

te VR stations, in addition to optimizing 6 workshop machines in the medialab for production and co

[inable=0080816964003131363835393367&ds\\_rl=1289015&gclid=EAlaIQobChMIz4eGgOao8QIVEGE](#)

[YCh2P4wTB EAQYAiABEgLzyfD\\_BwE&gclid=aw.ds](#)





## Innspill til budsjettforslag for 2022

Instituttene inviteres med dette til å komme med innspill til budsjettforslag for 2022. Dette notatet gir føringer for instituttene innspill. UiBs satsningsområder og fakultetets egen strategiplan bør, innenfor rammen av økonomiske utsikter, danne grunnlag for fakultetets prioriteringer i årene fremover.

Økonomiavdelingen vil bistå instituttet i utforming av budsjettinnspill for 2022 og langtidsbudsjett, og hjelpe med å legge inn kjente tall i tabellene.

Vedlegg 1 viser tabeller som skal følge instituttene budsjettinnspill. Instituttene budsjettinnspill vil være viktig til fakultetets samlede budsjettforslag for 2022, og fordeling av budsjetttrammer for 2022. Tabellene inneholder også kolonner for 2022-2025.

Vedlegg 2 viser fakultetsstyresak om budsjettprosessen for 2022 vedlagt universitetsdirektørens budsjetttrundskriv for 2022, som gir føringer og krav til budsjettforslaget fakultetet skal sende til UiB 1. september.

## Organisering av budsjettarbeidet

Instituttene bes levere sine budsjettinnspill **senest 15.08.21**. Det er ikke påkrevd, men *anbefalt* at det avholdes instituttrådsmøte om budsjettprioriteringer før denne dato. Tabellen nedenfor viser oversikt over relevante tidsfrister for behandling av budsjettforslag for 2022.

KMD - BUDSJETTPROSESS 2022	Tidspunkt
Notat om budsjettinnspill til instituttene (fra KMD-ledelse/Økonomi)	8. jun. 21
Fakultetsstyre: Budsjettprosess og -prioriteringer 2022	10. jun.21
Dialog med instituttene om budsjettinnspill	Jun-aug
<b>Budsjettinnspill fra institutter (til KMD-ledelse)</b>	<b>15. aug.21</b>
Innsending av budsjettforslag 2022 (KMD til UiB)	1. sep.21
Prioriterte forslag til budsjett for bygg, ombygging og investeringer (KMD til UiB)	1. sep.21
Fakultetsstyre: Budsjettforslag 2022 - orientering	Ikke fastsatt
UiB-ledelsens dialogmøter med fakultetene	20. sep. 21
Forslag til statsbudsjett 2022 (fra KD)	13. okt.21
UiB-styret behandler budsjett 2022	28. okt. 21
Tildelingsbrev fra UiB til KMD	10. nov.21
Arbeid med budsjettfordeling 2022	Nov/des.
Fakultetsstyre: KMD intern budsjettfordeling 2022	Ikke fastsatt
Budsjetter ferdigstilt for KMD, institutter og seksjoner (ved KMD)	01.feb 22

## Instituttene budsjettforslag for 2022

De økonomiske utfordringer for fakultetet er forelagt i tidligere dokumenter. KMDs disponible rammebudsjett grunnbevilgning annuum blir gradvis redusert pga. kutt i bevilgninger (husleie, avbyråkratisering- og effektiviseringskutt i staten, UiBs strategiske omfordeling), samt lavere overføringer (koronapandemien har utsatt reduksjon i overføringer).

Selv om UiB-ledelsen har erkjent at fakultetet bør få justeringer i budsjetttrammen i årene som kommer, der utgangspunktet vil være å opprettholde vitenskapelige ressurser tilsvarende den ved etableringen av KMD i 2017, må fakultetet effektivisere, redusere andre kostnader, øke eksterne inntekter og tilpasse virksomheten til lavere overføringer.

Instituttene budsjettforslag er et viktig grunnlag for fakultetets forslag til UiB, og instituttene viktigste bidrag i budsjettinnspillet er å vise hvordan lavere rammer håndteres i 2022 og årene fremover. Budsjettinnspill må vise hvordan instituttet kan redusere kostnader og samtidig øke inntekter. Budsjettinnspillet skal også omtale hvordan instituttet støtter gjennomføringen av UiBs/KMDs strategi- og handlingsplaner.

Instituttene budsjettinnspill bes presentert slik;

- I budsjettabeller (tabell 1-5)
- Omtale av disponering av 2022-budsjettet og på lengre sikt

## Budsjett 2022 (tabeller 1-5)

I vedlegg 1 er presentert tabeller 1-5 som instituttene er bedt om å levere innen 15.08.21. Instituttene bes bidra til innspill som vil bidra til å møte fakultetets økonomiske utfordringer.

### *Tabell 1: Grunnbevilgning*

Tabell 1 skiller på grunnbevilgning annuum og øremerkede midler: Legg inn tall i kolonne for budsjett 2022, samt innspill til årene 2023-2025.

- *Instituttets rammebudsjett annuum.*

Instituttene rammer er inndelt i et lønnsbudsjett fastlønn og en driftsramme. Instituttene bes gi innspill til tiltak som kan gi kostnadsreduksjon/inntektsøkning i årene fremover, og særlig lønnskostnader/stillinger.

- *Forslag til endringer i lønnsbudsjettet:* Det er først og fremst lønnskostnader som monner i forhold til å redusere kostnader. Instituttene bes foreslå endringer i lønnskostnader/stillinger, i samsvar med revidert stillingsplan. NB! Forslag til nye stillinger har lite hensikt med mindre disse har finansiering. Bruk lønnssetser i vedlegg 1, siste arkfane.
- *Forslag til reduksjon i driftsbudsjettet:* Her fremmer instituttet forslag til samlede reduksjoner over driftsbudsjettet.
- *Forslag til inntekter.* Salg, leieinntekter, o.l. Det er ikke BOA-inntekter eller UiB-bevilgninger, men andre inntekter ved instituttet.

- Øremerkede midler.

I tabellen foreslås instituttet ev. tiltak/prosjekter som krever øremerkede midler fra UiB. I omtale beskrives prosjektet, dets formål, finansiering, varighet, samt kobling til UiBs strategi. Se også vedlegg 2 for UiBs føringer. UiB forventer at fakultetet viser hvordan det selv disponerer midler over eget budsjett inn mot samme strategiske tiltak - i kolonnen "egen finansiering".

KMD bør kunne oppnå en økende andel av UiBs strategibudsjett. Sammenlignet med andre fakultet har KMD vesentlig lavere andel av bevilgninger finansiert med øremerkede midler.

- Rekrutteringsstillinger

Her foreslår instituttet nye UiB-finansierte rekrutteringsstillinger (stipendiater). Instituttet bes også beskrive hvordan stipendiater med pliktarbeid kan bidra i forhold til reduserte annuumsrammer.

### **Tabell 2: BOA**

I tabell 2 fører instituttene opp forslag til BOA-inntekter. Instituttet må oppgi inntekt pr finansieringskilde, dvs. NFR, EU og andre bidragsyttere (PKU inngår her). Instituttet bes vise aktive og planlagte BOA-prosjekter. Instituttene fyller ut informasjon om prosjektene, se tabell 2 (Økonomiavdelingen vil hjelpe med informasjon om aktive prosjekter). Det bes om planer og ambisjoner for instituttets BOA-inntekter årene 2022-2025.

Økning i BOA-inntekter blir viktig for å kompensere for tapte inntekter på grunnbevilgning og for å nå instituttene, fakultetets og UiB strategiske satsninger. Fakultetet har viktige bidrag å komme med gjennom sin virksomhet og forskning (også som tverrfaglige satsinger), og BOA kan gi økt kvalitet og utviklingsmuligheter gjennom samarbeid. Instituttene bes særskilt vurdere vekstpotensial for BOA-inntekter i sitt budsjettforslag. Instituttene bes vise planer og tiltak for å øke den eksternt finansierte aktiviteten.

### **Tabell 3: Investeringer/utstyr**

Instituttet bes foreslå investeringer/utstyr i tabell 3. Forslag skal prioriteres og begrunnes. Det er særlig viktig å synliggjøre investeringsforslag, da det skal presenteres særskilt i budsjettforslaget til UiB, men også for at KMD kan foreslå en ramme til investeringsformål overfor fakultetsstyret. Ved investeringer frem i tid, skriv inn hvilket år (2022-2025).

KMDs egne midler til investeringer/utstyr i 2022 og de nærmeste årene vil være begrenset. Imidlertid disponerer KMD brukerutstyrsmidler til Møllendalsveien 61 (gjelder kunst og design), samtidig som fakultetet ved behov for større utstyr bør kunne foreslå øremerkede midler fra UiB. Instituttene bes vurdere behov for nytt utstyr og utskiftning av eldre utstyr.

#### **Tabell 4: Bygg og bygningsinvesteringer**

Dersom instituttene har forslag om bygningsmessige tiltak, må disse begrunnes og prioriteres i tabell 4. For tiltak frem i tid, skriv inn hvilket år (2022-2025).

#### **Tabell 5: Nye eller endringer i studieplasser**

Studieplasser gir økte bevilgningsinntekter, som ved effektiv utnyttelse kan gi et bedre økonomisk handlingsrom. Resultater på studiepoeng- og kandidatproduksjon (dvs. antall og kvalitet) gir direkte uttelling i finansieringsmodellen

Ved revidert nasjonalbudsjett 2020 ble KMD tilført 8 nye studieplasser fra høsten 2020 med slik fordeling: 2 master kunst, 2 master design og 4 musikkterapi. Studieplassene er tidligere omtalt som «midlertidige» fra Regjeringen. For 2-årig master vil 2022 være siste budsjettjustering av første kull tildelt høsten 2020. Beregninger for tildeling til instituttene for disse studieplassene vil komme. Instituttet bes omtale hvordan studieplassene vil bli håndtert mht. veiledning, undervisning, arbeidsplass, o.l.

Instituttene bes også vurdere forslag til flere eller endringer i studieplasser – ut fra en langsiktig vurdering. Forslagene vil være innspill til fakultetets fremtidige satsningstiltak, og til UiBs budsjettforslag 2022. Forslag presenteres i tabell 5, i prioritert rekkefølge.

### **Omtale av disponering av 2022-budsjettet og på lengre sikt**

Universitetsledelsen ønsker å dreie budsjettprosessen fra å ha mye oppmerksomhet på innspill om økning utover dagens budsjett til fokus på hvordan vi best skal disponere den totale budsjetttrammen for å nå UiBs mål. Se UiBs rundskriv og momentene fakultetet bes omtale (vedlegg 2).

Instituttene bes omtale hvordan budsjettet vil bli disponert ved følgende:

- Hvordan instituttets bidrar til universitetets strategiske områder, klyngesatsinger og andre viktige mål ved instituttet (handlingsplaner og egne mål), og innspill til UiBs strategibudsjett.
- Instituttets omtale av egen totaløkonomi på kort (2022) og lengre sikt (2022-2025).
- Vurderinger av endringer i rammebudsjettet, øremerkede midler og rekrutteringsstillinger (omtale av tabell 1). Herunder hvordan budsjettreduksjoner i rammen kan endre instituttets studieplaner.
- Instituttets vurdering av BOA-inntektskildene og planlagte budsjettposter til egeninnsats og overhead (omtale av tabell 2).
- Innspill til investeringer og bygg (hhv tabell 3 og 4).
- Instituttets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser (omtale av tabell 5).

Fakultetet skal levere forslag til langtidsbudsjett i år. Tabellene 1-5 inneholder kolonner der instituttet bes gi innspill for årene 2022-2025.

Eventuelle spørsmål rettes til Øivind Skaar tlf. 87303 ([ovind.skaar@uib.no](mailto:ovind.skaar@uib.no)).

Synnøve Myhre  
fakultetsdirektør

Øivind Skaar  
seniorrådgiver

Vedlegg:

1. Tabeller 1-5 for budsjettering 2022 (-2025)
2. Fakultetsstyresak om budsjettprosess 2022 vedlagt rundskriv fra UiB om budsjettforslag 2022